

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2021

VIII. volební období

Pozměňovací návrh

Olgý Richterové

k návrhu poslanců Lucie Šafránkové, Tomia Okamury, Radima Fialy a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů

(sněmovní tisk č. 652)

Návrh poslanců Lucie Šafránkové, Tomia Okamury, Radima Fialy a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

1. Název zákona nově zní: „Zákon, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony“.
2. Nad článek I se vkládá označení a nadpis části první, které znějí:

„ČÁST PRVNÍ
Změna zákona o pomoci v hmotné nouzi“.

Za Čl. I se doplňují nové části druhá a třetí, které znějí:

„ČÁST DRUHÁ
Změna zákona o státní sociální podpoře
Čl. III

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb., zákona č. 132/1997 Sb., zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 158/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 125/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 315/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 204/2005 Sb., zákona č. 218/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 414/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 48/2013 Sb., zákona č. 267/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 252/2014 Sb., zákona č. 253/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 98/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 320/2018 Sb., zákona č.

32/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 349/2019 Sb. a zákona č. 363/2019 Sb. se mění takto:

1. V § 5 odst. 1 písm. b) se bod 9 zrušuje. Dosavadní bod 10 se označuje jako bod 9.
2. V § 7 odst. 6 se slova „některá ze společně posuzovaných osob nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně byt neužívá, rozhodnout, že se k ní při posouzení nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši nepřihlíží, i když je v bytě hlášena k trvalému pobytu“ nahrazují slovy „by nebylo spravedlivé osoby společně posuzovat podle odstavce 5, může rozhodnout, že se k některé ze společně posuzovaných osob při posouzení nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši nepřihlíží“.
3. Za § 24 se vkládá nový § 24a, který včetně nadpisu zní:

„§ 24a

Byt vhodný pro bydlení

(1) Příspěvek na bydlení náleží jen vlastníku nebo nájemci bytu, jestliže byt, který užívá a na který uplatňuje nárok, je vhodný pro bydlení.

(2) Byt vhodný pro bydlení musí splňovat základní standardy pro bydlení, jimiž jsou:

- a) byt je uzavíratelný a uzamykatelný, je osazen funkčními dveřmi a okny,
- b) byt má alespoň 1 obytnou místnost, která splňuje požadavky stavebního zákona,
- c) byt má záchod a koupelnu, které jsou provozuschopné,
- d) byt má vyčleněný prostor na vaření a přípravu jídla,
- e) byt je napojen na zdroj pitné vody nebo má zajištěn neomezený přímý přístup k pitné vodě,
- f) byt má zajištěno dostatečné větrání obytných místností venkovním vzduchem a vytápění v souladu s normovými hodnotami, s možností regulace vnitřní teploty,
- g) v bytě jsou řádně prováděna nařízená protiepidemická opatření a
- h) byt nemá závady ohrožující život nebo zdraví osob.“.

4. V § 51 se za odstavec 5 vkládají nové odstavce 6 a 7, které znějí:

„(6) Je-li při vyhodnocování nároku na příspěvek na bydlení nebo v průběhu výplaty příspěvku na bydlení pochybnost, zda byt je vhodným bytem pro bydlení podle § 24a, provede krajská pobočka Úřadu práce šetření v místě za účelem ověření těchto skutečností. Kontrolu, zda byt splňuje základní standardy pro bydlení uvedené v § 24a odst. 2, provádí pro účely tohoto zákona na žádost krajské pobočky Úřadu práce orgán ochrany veřejného zdraví a obecný stavební úřad. Při provádění kontroly podle věty druhé se postupuje podle kontrolního řádu.

(7) Zjistí-li krajská pobočka Úřadu práce v průběhu poskytování příspěvku na bydlení svým šetřením nebo na základě informace, kterou jí po provedení kontroly podle odstavce 6 předá příslušný orgán, že se nejedná o byt vhodný pro bydlení, stanoví vlastníku bytu lhůtu k nápravě tohoto stavu a o lhůtě bezodkladně informuje

- a) příjemce příspěvku na bydlení,
- b) vlastníka bytu,
- c) pověřený obecní úřad s podnětem k zahájení sociální práce za účelem řešení bytové situace osob, které obývají tento byt,
- d) orgán sociálně-právní ochrany dětí, pokud je v okruhu společně posuzovaných osob nezletilé dítě.“.

Dosavadní odstavce 6 až 8 se označují jako odstavce 8 až 10.

5. V § 68 odst. 1 písmeno e) zní:

„e) jde-li o příspěvek na bydlení,

1. doklad o tom, že byt je užíván na základě nájemní smlouvy nebo na základě vlastnictví k nemovitosti,
2. doklad o výši nájemného, nákladů za plnění poskytovaná s užíváním bytu a nákladů uvedených v § 25 odst. 1 písm. c),
3. prohlášení, že byt, na který je příspěvek na bydlení žádán, splňuje základní standardy pro bydlení podle § 24a odst. 2,“.

6. V § 25 odst. 2 se na konci textu věty druhé doplňují slova „, to neplatí v případech hodných zvláštního zřetele“ a za větu druhou se vkládají věty „V těchto případech musí nájemce prokázat, že pronajímatele písemně ke splnění této povinnosti vyzval, ten ji však nesplnil. Krajská pobočka Úřadu práce poté neprodleně sama pronajímatele vyzve k předložení zúčtování nákladů placených zálohově. Pokud pronajímatel ani na tuto výzvu svou povinnost nesplní, postupuje krajská pobočka Úřadu práce podle § 65a nebo § 65b.“.

7. V § 66 odstavec 2 zní:

„(2) Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce se řídí, pokud tento zákon nestanoví jinak,

a) místem, kde oprávněná osoba na území České republiky bydlí,

b) nelze-li místo určit podle písmene a), jiným místem, kde je oprávněná osoba hlášena k trvalému pobytu podle zvláštních právních předpisů.“.

Čl. IV

Přechodná ustanovení

1. Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) doručí v období od 1. dubna do 30. června 2021 příjemcům přídatku na dítě a rodičovského příspěvku písemné sdělení o změně místní příslušnosti krajských poboček Úřadu práce s účinností od 1. července 2021, zároveň je vyzve, aby v případě, kdy je místo jejich skutečného pobytu odlišné od místa, kde jsou hlášeni k trvalému pobytu, tuto skutečnost písemně oznámili krajské pobočce Úřadu práce, která jim přídatku na dítě nebo rodičovský příspěvek vyplácí; toto sdělení se nedoručuje do vlastních rukou.
2. Ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona až do dne oznámení změny místa skutečného pobytu příjemce přídatku na dítě a rodičovského příspěvku vyplácí tyto dávky krajská pobočka Úřadu práce, která jim dávky vyplácela do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. To neplatí pro příjemce příspěvku na bydlení poskytovaného na byt v jiném místě, než je místo, kde je příjemce hlášen k trvalému pobytu.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o životním a existenčním minimu

Čl. V

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění zákona č. 218/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 85/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb. a zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 252/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb. a zákona č. 377/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 7 odst. 2 se písmeno k) zrušuje.

Dosavadní písmena l) a m) se označují jako písmena k) a l).“.

Článek II se označuje jako článek VI.

Nad článek VI se vkládají označení a nadpis části čtvrté, které znějí:

„ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST“.

Nadpis článku VI se zrušuje.

Odůvodnění

k ČÁSTI DRUHÉ bodu 1 a k ČÁSTI TŘETÍ bodu 1:

V zákoně o státní sociální podpoře a v zákoně o životním a existenčním minimu se navrhuje zavést nezapočítávání příjmů za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy do rozhodného příjmu rodiny pro výpočet nepojistných sociálních dávek, čímž se sníží demotivace nezaopatřených dětí ze sociálně slabých rodin k nástupu na střední stupeň vzdělávání a k dokončení jejich profesní přípravy.

k ČÁSTI DRUHÉ bodu 2:

Navrhuje se odstranit dobu 3 měsíců prokazatelného neužívání bytu pro možnost vyloučení osoby z okruhu společně posuzovaných osob, pokud by nebylo spravedlivé osoby společně posuzovat. To usnadní život osamělým rodičům, kteří například začínají bydlet jinde, dosud jsou manželi, ale probíhá rozvodové řízení.

k ČÁSTI DRUHÉ bodům 3 až 5:

Navrhuje se do zavést standardy kvality bytu a její kontrolu s dopadem na vlastníka bytu a nastavení spolupráce se sociální odborem obce, nikoli však s dopadem na nepřiznání či odnímání příspěvku na bydlení. Pod hrozbou odejmutí navrhuje zachovat nevpustění kontroly do bytu, které je však zmírněno na možnost, nikoli povinnost Úřadu práce, dávku nepřiznat nebo odejmout v návaznosti na to, jak proběhne šetření o důvodech neumožnění přístupu do bytu. Příjemci dávky se nicméně nebudou muset obávat kontrolu do bytu vpustit, pokud povede spíše k tomu, aby jim vlastník byt opravil, resp. obec pomohla najít lepší bydlení. Navrhujeme též, aby v případě zjištění špatné kvality bytu byl o této skutečnosti informován OSPOD, pokud v nevhodném bytě žije nezletilé dítě. OSPOD nesmí dítě z rodiny odejmout (bytové důvody jsou nepřijatelné), ale musí začít bytovou situaci rodiny řešit.

k ČÁSTI DRUHÉ bodu 6:

Navrhujeme zákonem upravit proaktivní postup úřadu práce v případech, kdy příjemce dávky nemůže od pronajímatele vymoci zúčtování záloh na energie a služby spojené s bydlením. Navrhuje se zahájit vůči pronajímateli přestupkové řízení s možností udělit pokutu do výše 250 000 Kč.

k ČÁSTI DRUHÉ bodu 7:

Vzhledem ke změně místní příslušnosti krajských poboček Úřadu práce v oblasti zaměstnanosti od 14. dubna 2020 tak, aby se klienti mohli obracet na pobočku nejbližší k místu jejich bydliště, navrhuje totéž i pro oblast dávek státní sociální podpory.